

'n Diskoersanalitiese perspektief op 1 Korintiërs 6:12-20

H.F. Stander
Departement Antieke Tale (Grieks)
Universiteit van Pretoria
PRETORIA

Abstract

1 Corinthians 6:12-20 has been interpreted in various ways by modern scholars. In this article a detailed analysis is made of this pericope, on both the microlevel and the macrolevel, in an attempt to determine the crux of Paul's argumentation in this passage.

1. PROBLEEMSTELLING

Wanneer ons na sekondêre literatuur kyk en ook na die opskrifte¹ van verskillende Bybelvertalings, blyk dit dat daar geensins eenstemmigheid bestaan oor die presiese interpretasie van 1 Korintiërs 6:12-20 nie. Groenewald (1980:77) gee die opskrif van hierdie gedeelte aan as "Alles is geoorloof, maar nie alles is nuttig nie", met ander woorde hy beskou die heel eerste vers (vers 12) van die perikoop as die sleuteltekste daarvan. In *The Greek New Testament*, egter, word die opskrif aangegee as "Glorify God in your body", met ander woorde daar word gefokus op die heel laaste vers (vers 20) van die perikoop. Die ou Afrikaanse vertaling daarenteen, het weer die middelste vers (vers 15) as opskrif vir hierdie perikoop gekies, naamlik "Ons liggame is die lede van Christus". Volgens Bailey (1980:40) kan die tema wat soos 'n goue draad deur die hele perikoop loop, opgesom word as *eenheid van die gelowige met Christus* (d.w.s. vers 17). Ook Miguens (1975:24-48) glo dat Paulus in hierdie passasie praat van Christene se persoonlike en individuele verhoudings met Christus wat op 'een gees' uitloop. Die *New International Version* het as opskrif "Sexual Immorality" (m.a.w. vers 18; vergelyk ook Draper, 1987:62) terwyl Conzelmann (1981:108) die opskrif aangee as "Freedom and Sexuality". Ook Bruce (1971:62) reken dit gaan in hierdie gedeelte oor "liberty and licence". Parry (1926:100) skryf egter soos volg: "The object of this section then is to point out the limits of Christian freedom. It depends upon the relation of the

¹ Met 'n bepaalde opskrif wil 'n vertaler tog vir 'n mens 'n aanduiding gee van wat, volgens hom, die belangrikste motief of tema in die gedeelte is.

Christian to Christ". Breed (1985:18) sê egter 1 Korintiërs 6:12-20² "describes the nature of Christians as people who have in some way been joined to Christ". Volgens Radcliffe (1986:306-314) gee Paulus hier riglyne oor seksuele etiek. Anders as die Korintiërs, leer Paulus dat ons nie moet vra of iets geoorloof is nie, maar eerder of dit 'nuttig' is (met ander woorde vers 12 verkry die fokus). Radcliffe redeneer dat die toetsvraag van 'n Christen se seksuele etiek moet wees of dit 'n mens van fantasie genees en of dit 'n mens help om die waarheid van jou seksualiteit uit te leef. Geen wonder nie dat Héring (1973:47) na dele in hierdie perikoop verwys as "somewhat disjointed and obscure" en praat van die "unfinished spontaneous nature of these passages". In die lig van hierdie uiteenlopende menings, kan dit dalk waarde inhou indien ons 'n gedetailleerde diskoersanalise van hierdie passasie maak in 'n poging om vas te stel (a) *wat* die *demonstrandum* van Paulus se argument is (met ander woorde dit wat Paulus wil bewys) en (b) *hoe* hy uiteindelik daarby probeer uitkom.³

2. STRUKTUUR: INLEIDING

Hierdie perikoop (1 Korintiërs 6:12-20) bestaan uit twee groot eenhede, wat in ons struktuuranalise gemerk is as I en II. Elk van hierdie twee eenhede bestaan op hul beurt weer uit drie kleiner eenhede, of kolongroepe, wat gemerk is as A, B en C. Laat ons egter nou eers elk van hierdie kleiner kolongroep (A, B en C) van Deel I van nader bekyk alvorens ons die perikoop op makrovlak bestudeer.

2.1 Mikrostruktuur van kolongroep A

Kor.	1.	<u>Πάντα μοι ἔξεστιν</u>	a	b
			‡	‡
Paul.	2.	ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει	a	b

Die frase πάντα μοι ἔξεστιν (*Alles is my geoorloof*) is waarskynlik 'n spreuk wat baie bekend was onder die Korintiërs. Paulus haal dit nie net hier aan nie, maar ook in die

² Breed sê dat hy die uitspraak baseer op 1 Kor. 6:13-20, maar wanneer hy dit aanhaal, begin hy wel by vers 12.

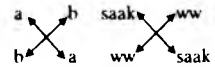
³ Bailey (1980:27-41) bespreek 1 Kor. 6:9-20, soos hy dit stel, "in the light of rhetorical criticism". Alhoewel hy waardevolle opmerkings maak, moet sy ontleding ongelukkig dikwels as blote inhoudsanalises afgewys word, omdat dit nie oral gebaseer is op taalkundige en stilistiese maatstawwe nie. Vergelyk byvoorbeeld 'plate 2' op p. 33 van sy artikel. Ook bly hy in gebreke om belangrike merkers in die teks te identifiseer. Hierdie merkers kon van groot hulp wees in sy hantering van die teks.

volgende kolon asook in 1 Korintiërs 10:23. Hy reageer dan daarop deur dit van nader te kwalifiseer deur die spreuk 'n meer beperkte trefwydte te gee met die woorde ἄλλ' οὐ πάντα συμφέρει (*maar nie alles is nuttig nie*). Let daarop dat die ἄλλ' waarmee kolon 2 ingelei word, onmiddellik die teenstelling aandui en verder het die parallelisme die effek dat dit die populêre spreuk onder die Korintiërs as't ware 'woord vir woord' kanselleer.

2.2 Mikrostruktuur van kolongroep B

Kor. 3. πάντα μοι ἔξοστιν

Paul. 4. ἄλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος

Weer haal Paulus dieselfde Korintiese spreuk aan (kolon 3), en weer probeer hy dit te kwalifiseer deur dit duidelik te stel dat 'n Christen se vryheid nooit verslawend mag wees nie. Paulus se reaksie op die spreuk word weer eens deur ἄλλ' ingelei, maar nou keer hy die spreuk verder om deur sy antwoord ietwat langer te maak deur bloot die aktiewe vorm van die spreuk met 'n passiewe vorm in sy antwoord te vervang, te wete ἄλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος (*maar ek gaan my nie deur enigiets laat verslaaf nie*). Paulus se pseudo-dialogiese styl in hierdie perikoop sluit baie nou aan by die dialoë van Sokrates en veral by die Stoïsynse diatribes (soos dié van Epictetus).

Let verder daarop dat die Korintiese spreuk (kolon 3) en Paulus se antwoord daarop (kolon 4) chisties gerangskik is: πάντα word deur ὑπὸ τινος uitgekanselleer en ἔξοστιν deur οὐκ ἐξουσιασθήσομαι. Let verder op die klankspel tussen die twee werkwoorde ἔξοστιν en οὐκ ἐξουσιασθήσομαι wat die kontras verder benadruk. Omdat die struktuur duidelik uitwys dat πάντα en ὑπὸ τινος teenoor mekaar staan, lyk Kempthorne (1968:568-574) se argument dat τινος eerder persoonlik verstaan moet word, nie baie oortuigend nie. Kempthorne reken dat τινος na 'n prostituee verwys en vertaal hierdie frase ook met "I will not be 'overpowered' by somebody". Dit lyk egter meer waarskynlik dat ons τινος as neutrum moet opneem en dus meer generies moet verstaan, juis omdat dit teenoor πάντα staan (wat ook neutrum is).

ἡ Diskoersanalitiese perspektief op 1 Korintiërs 6:12-20

I	Kor.	A	1. <u>Πάντα μοι ἔξεστιν</u>	a	b		
			Paul.	2. ἀλλ' οὐ πάντα <u>συνάεμαι</u>	‡	‡	
	Kor.	B	3. πάντα μοι ἔξεστιν	a	b	saak	
			Paul.	4. ἀλλ' οὐκ ἐγὼ <u>ἐξουσιασθήσομαι</u> ὑπὸ <u>τινος</u>	b	a	ww
	Kor.	C	5. τὰ <u>βρώματα</u> τῆ <u>κοιλία</u>	a	b		
			Paul.	6. καὶ ἡ <u>κοιλία</u> τοῖς <u>βρώμασιν</u> .	b	a	
			7. ὁ δὲ <u>θεός</u> καὶ <u>ταύτην</u> καὶ <u>ταῦτα</u> καταργήσει.	c + d + e			
			8. τὸ δὲ <u>σῶμα</u> οὐ τῆ πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ <u>κυρίῳ</u> .	a	b		
			9. καὶ ὁ <u>κύριος</u> τῷ <u>σώματι</u> .	b	a		
				10. ὁ δὲ <u>θεός</u> καὶ <u>τὸν κύριον</u> ἡγήσεται	c + d + e		
	Wentel-punt		11. καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.				
II	D	God se beginsel	12. οὐκ οἶδατε ὅτι	a + b			
		Oproep	13. ἄρα οὖν τὰ <u>μέλη</u> τοῦ <u>Χριστοῦ</u> ποιήσω <u>πόρνης μέλη</u> :	‡			
			14. μὴ γένοιτο.	a + b + c + a			
	E	God se beginsel	15. <u>ἢ οὐκ οἶδατε ὅτι</u>	neg			
			16. ἔσονται γὰρ, φησὶν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.	BEGINSEL	a + b + c + d		
		Oproep	17. ὁ δὲ <u>κολλώμενος</u> τῷ <u>κυρίῳ</u> ἐν <u>πνευμᾷ</u> ἔστιν:	pos	a + b + c + d		
		Rede vir beginsel	18. Φεύγετε τὴν πορνείαν.				
			19. πᾶν ἁμάρτημα δ εἰάν ποιήσῃ ἄνθρωπος → ἔκτος τοῦ σώματός ἐστιν.				
			20. ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει.				
	F	God se beginsel	21. ἢ οὐκ οἶδατε ὅτι				
		a. τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος ἐστιν οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ,					
Oproep		b. καὶ οὐκ ἐστέ ἑαυτῶν; c. ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς.	neg. pos.	ww + gen. ww + gen.			
		22. δοξάσατε δὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν.					

2.3 Mikrostruktuur van kolongroep C

Kor.	5. τὰ <u>βρώματα</u> τῆ <u>κοιλία</u>	
	6. καὶ ἡ <u>κοιλία</u> τοῖς <u>βρώμασιν</u> .	
Paul.	7. ὁ δὲ <u>θεός</u> καὶ <u>ταύτην</u> καὶ <u>ταῦτα</u> <u>καταργήσει</u> .	c + d + e
	8. τὸ δὲ <u>σῶμα</u> οὐ τῆ <u>πορνεία</u> ἀλλὰ τῷ <u>κυρίῳ</u> .	
	9. καὶ ὁ <u>κύριος</u> τῷ <u>σώματι</u> .	
	10. ὁ δὲ <u>θεός</u> καὶ <u>τὸν κύριον</u> <u>ἤγειρεν</u>	c + d + e
	{ 10. ὁ δὲ <u>θεός</u> καὶ τὸν κύριον <u>ἤγειρεν</u> }	
Wentelpunt	11. καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς <u>δυνάμεως</u> αὐτοῦ.	

Kola 5 en 6 bevat waarskynlik nog 'n spreuk wat welbekend was in die gemeenskap van die Korintiërs. Die spreuk τὰ βρώματα τῆ κοιλία καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν (*die voedsel is vir die maag, en die maag is vir die voedsel*) was waarskynlik 'n spreuk met 'n seksuele boodskap: Net soos wat dit die mees natuurlike verskynsel is om jou maag met voedsel te vul, net so is dit die mees natuurlike reaksie om jou seksuele behoeftes te bevredig met dit wat vir jou beskikbaar is. Seksuele losbandigheid word dus met hierdie spreuk verkondig. Die chiastiese ordening van die elemente in die spreuk ondersteun op 'n stilistiese vlak die inhoud van die spreuk, naamlik dat die een element (*maag*) afgestem is op die ander element (*voedsel*) en omgekeerd! Paulus trek 'n groot swart streep deur hierdie beginsel deur daarop te wys dat God albei hierdie elemente gaan vernietig (kolon 7).

Maar dan gaan Paulus verder en spel hy die teenpool van die Korintiese spreuk uit. Hy doen dit egter op 'n meesterlike wyse deur sy antwoord in presies dieselfde formaat as die van die Korintiese spreuk te giet, naamlik τὸ δὲ σῶμα ... τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι (*Die liggaam is ... vir die Here, en die Here vir die liggaam* – kola 8 en 9). Die onverwagte versteuring van die patroon deur die invoeging van 'n kontras οὐ τῆ πορνεία ἀλλὰ τῷ κυρίῳ (*nie vir hoerery nie, maar vir die Here* – kolon 8), verleen verdere impak aan Paulus se antwoord. Trouens, met hierdie invoeging van οὐ τῆ πορνεία, word 'n belangrike tema aangekondig, aangesien hierdie begrip deurweef is deur die hele Deel II (vgl. kola 13, 15, 18 en 20). Paulus is dus eintlik besig om die tema van Deel II hier te antisipeer met hierdie invoeging. Voorts dien Paulus se positiewe lewensreël (kola 8 en 9) nou as 'n parallelle teenvoeter vir die negatiewe lewensreël van die Korintiërs (kola 5 en 6). Dit is egter baie interessant om daarop te let dat Paulus die negatiewe lewensreël van die Korintiërs met 'n negatiewe

(verdoemende) oordeel afrond, naamlik dat God sowel die maag as die voedsel sal vernietig (kolon 7). In antwoord op sy eie positiewe lewensreël (kola 8 en 9) voeg Paulus 'n verdere positiewe oordeel, naamlik dat God wat Christus opgewek het net so ook ons (*die liggaam*) sal opwek (kola 10 en 11). Laasgenoemde twee kola dien natuurlik as presiese parallel vir kolon 7.

3. DIE WENTELPUNT

Verder merk ons dat die byvoeging καὶ ἡμᾶς ἐξέγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ (en *God sal ons opwek deur sy krag* – kolon 11) ietwat 'los staan' van die netjies gestruktureerde 'patroon' wat nog deurgaans gevolg is. Natuurlik sluit dit ten nouste aan by kolon 10 en, soos ons reeds gesien het, dien dit verder saam met laasgenoemde kolon as parallel vir kolon 7. Let egter daarop dat kolon 11 sowel parallel (κύριον - ἡγερειν : ἡμᾶς - ἐξέγερεῖ) as chiasies {θεός - ἡγερειν : ἐξέγερεῖ - τῆς δυνάμεως (= θεός)} georden is ten opsigte van kolon 10. Nogtans, die feit dat kola 8-10 'n presiese parallel vorm met kola 5-7, bring mee dat kolon 11 die netjiese patroonmatigheid wat nog deurentyd nagevolg is, 'verbreek'. Juis dit is egter van groot belang. Die outeur plaas daarmee besondere fokus op hierdie frase. Trouens, dit (kolon 11) voeg ook nie heeltemal met dit wat hierna volg nie, en so verkry hierdie frase veel meer prominensie. Ons sal inderdaad nog later in hierdie bespreking sien dat hierdie frase eintlik as die *spil of wentelpunt* van die totale perikoop dien. *Hierdie frase dien as die grondmotief vir alles wat voorafgaan en alles wat volg.* Dit is nogal interessant dat Schnelle (1983:217-219) opmerk dat kola 10 en 11 die formele struktuur en die logiese gedagtelyk verbreek, en dan wil hy die 'probleem' oplos deur te argumenteer dat hierdie vers as 'n na-Pauliniese glos beskou moet word. Hy is dus besig om die wentelpunt van die passasie uit die teks te gooi, omdat hy nie die funksie daarvan insien nie!

Ons sien derhalwe dat die eerste eenheid (Deel I) uit drie kolongroepe (A, B en C) bestaan. Die eerste deel van elk van hierdie drie kolongroepe gee eers 'n Korintiese spreuk weer waarna Paulus dit afwys met 'n parallel gestruktureerde antwoord. Let ook op dat Paulus se drie antwoorde klimakties opgebou is deurdat elke volgende antwoord telkens langer en stilisties meer gekompliseerd raak. So slaag Paulus daarin om die Korintiese spreuke te troef, nie slegs wat die inhoud daarvan betref nie, maar ook wat die styl en vorm betref!

Wanneer ons kyk na die volgende gedeelte (Deel II), merk ons op dat dit weer eens uit drie kolongroepe bestaan, naamlik kolongroepe D, E en F. Ons het reeds gesien dat in die geval van die eerste eenheid (Deel I) elke kolongroep deur 'n *Korintiese* beginsel ingelei word. In die tweede eenheid (Deel II), egter, spel die eerste deel van elk van

die drie kolongroepe *God se beginsels* uit. Verder word elk van hierdie drie beginsels van God ingelei met die frase οὐκ οἶδατε ὅτι (*weet julle nie dat ...*). Hierdie is natuurlik 'n belangrike inleidingsformule wat deel gevorm het van die bekende diatribe-stylvorm (vgl. Conzelmann 1981:104). Dit is ook ironies dat God se beginsels ingelei moet word met die frase *Weet julle dan nie dat ...* Die bedoeling is dat Paulus se gehoor veronderstel is om hierdie beginsels van God te ken en dit klaarblyklik nie die geval is nie. Verder staan hierdie drie beginsels in skerp kontras met die sondige beginsels van die Korintiërs wat nie met so 'n inleidingsformule begin word nie. Daarmee word geïnsinueer dat Paulus se gehoor wel deeglik vertrou is met die Korintiese beginsels, maar dat hulle God se beginsels (wat hulle veronderstel is om te ken) nie ken nie!

Verder het ons gemerk dat in die eerste drie kolongroepe (A, B en C) die Korintiese beginsels telkens gevolg is deur 'n antwoord van Paulus waarin hy die Korintiërs repudieer. In die drie kolongroepe (D, E en F) van die tweede eenheid, egter, word elk van God se beginsels gevolg deur 'n oproep wat Paulus tot sy hoorders rig. Hierdie oproep is gegrond op God se beginsels en kan as die noodwendige uitvloeisel of implikasie daarvan beskou word.

4. STRUKTUUR VAN DEEL II

Vervolgens word elk van die volgende drie kolongroepe in Deel II in meer detail bekyk:

4.1 Mikrostruktuur van kolongroep D

<i>God se beginsel</i>	12. οὐκ οἶδατε ὅτι _____ τὰ σώματα ὑμῶν <u>μέλη Χριστοῦ</u> ἐστίιν:	
<i>Oproep</i>	13. ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη:	
	14. μὴ γένοιτο.	

God se beginsel is naamlik dat ons liggame lede van Christus is (kolon 12). Juis hierdie beginsel noop Paulus om 'n oproep te rig aan sy luisteraars om nie hul liggame deel te maak van 'n hoer nie (kola 13 en 14). Die twee pole *lede van Christus* en *lede van 'n hoer* word in kolon 13 in 'n chiasiese patroon presies teenoor mekaar gestel om die teenstelling duideliker na vore te bring (a + b + b + a). Paulus se oproep op sy luisteraars om hulself van hoere te weerhou, word nie bloot met 'n imperatief uitgedruk nie. Hy stel eers 'n retoriese vraag ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; (*Sal ek dan die lede van Christus neem en dit lede van 'n hoer*

maak? – kolon 13). Die antwoord wat op hierdie vraag veronderstel word is *Nee*. Paulus gaan egter verder en verskaf die antwoord op hierdie retoriese vraag met die sterk negatiewe uitdrukking *μη γένοιτο* (*Beslis nie!* – kolon 14)! Met hierdie stilistiese tegnieke slaag Paulus daarin om besondere nadruk te lê op sy oproep aan die Korintiërs.

4.2 Mikrostruktuur van kolongroep E

	E	15. <u>ἢ οὐκ οἶδατε ὅτι</u> ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἐν σῶμά ἐστιν:	neg	
God se beginsel		16. ἔσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.	BEGINSEL	
		17. ὁ δὲ κολλώμενος τῷ κυρίῳ ἐν πνεύμα ἐστιν.	pos	
II	Oproep	18. Φεύγετε τὴν πορνείαν. 19. πᾶν ἁμάρτημα δ' ἐάν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν.		
	Rede vir beginsel	20. ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει.		

In hierdie passasie word God se beginsel op 'n interessante wyse aangebied. In die eerste plek word sy beginsel gestel as *ἔσονται γάρ οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν* (*die twee sal een vlees wees* – kolon 16). Voorts spel Paulus die negatiewe en die positiewe kant van hierdie beginsel uit deur te sê dat hy wat homself verenig met 'n hoer, een liggaam is met haar (kolon 15 – negatief), maar hy wat hom met die Here verenig, is geestelik een met Hom (kolon 17 – positief). Hierdie twee kante van dieselfde saak is parallel (d.w.s. $a + b + c + d$) georden, en dit beeld treffend uit dat albei kante inderwaarheid identies is omrede dit dieselfde beginsel ten grondslag het. Die belangrikste elemente van kola 15-17 verkry verder prominensie deur hul spesifieke ordening:

kolon 15	ἐν σῶμά	
kolon 16	σάρκα μίαν	
kolon 17	ἐν πνεύμα	

Hierna volg Paulus se oproep, geskoei op bogenoemde beginsel, wanneer hy sê dat ons van hoerery moet wegvlug (kolon 18). In die volgende twee kola word 'n verdere rede vir God se beginsel geskets, naamlik dat sekere sonde *buite* die liggaam geskied (kolon 19), terwyl ander sonde *teen* jou eie liggaam geskied (kolon 20 – vgl. Barrett, 1973:150-151, Hodge, 1974:105-106 en Conzelmann, 1981:112).

Hierdie motivering (wat uit twee eenhede bestaan) word verbind met die tweeledige

beginsel van God (kola 15-17) en omarm as't ware die opdrag om hoerery te ontvlg (kolon 18). Chilton (1978) argumenteer dat κολλᾶσθαι geen seksuele konnotasie in hierdie konteks het nie, omdat dit sonder die voorvoegsel πρὸς aangewend word. Hy redeneer dat "Paul, by simply removing a prefix, takes the directly sexual reference away from these two verses". Hilton maak hier 'n ernstige taalkundige fout. Die Griekse woord κολλᾶσθαι (met of sonder die voorvoegsel πρὸς) het hoegenaamd geen leksikale betekenis van 'seksuele gemeenskap' nie (vgl. Louw & Nida, 1988). Die vraag is egter waarna die term κολλᾶσθαι verwys in hierdie konteks. Wat die verwysing van hierdie woord betref, kan daar tog geen onduidelikheid bestaan nie: die hele konteks is swaar gelaai met 'n seksuele boodskap en daarom ook dat in die daaropvolgende kolon sprake is van φεύγετε τὴν πορνείαν! Chilton maak dus 'n ernstige taalkundige fout in sy argumentasie.

Verskeie geleerdes (o.a. Murphy-O'Connor, 1978:391-396; vgl. ook Byrne, 1983:608-616) argumenteer dat kolon 19 as 'n Korintiese spreuk verstaan moet word, en dat kolon 20 as Paulus se antwoord daarop gesien moet word. 'n Mens moet onmiddellik daarop antwoord dat so 'n interpretasie definitief nie deur 'n struktuuranalise van die hele passasie gerugsteun word nie. Soos ons reeds gesien het, word al die Korintiese spreuke in Deel I gegee en 'n mens sou onmiddellik moes vra hoe rym so 'n spreuk op hierdie plek (Deel II) binne die beredeneringslyn van die totale passasie. Dit lyk beslis nie of daar enige grondige argumente vir bogenoemde geleerdes se voorstel aangebied kan word nie.

4.3 Mikrostruktuur van kolongroep F

	21. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι		
<i>God se beginsel</i>	a. τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος ἐστὶν οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ,		
	b. καὶ οὐκ ἐστέ ἑαυτῶν:	neg.	ww + gen.
	c. ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς	pos.	ww + gen.
<i>Oproep</i>	22. δοξάσατε δὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν.		

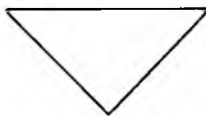
Weer begin die passasie met die frase ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι (*weet julle dan nie dat ...*). Vervolgens word God se beginsel gestel, naamlik dat τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος (*julle liggaam 'n tempel is van die Heilige Gees* – kolon 21a). Weer word hierdie beginsel toegelig met twee frases, sowel positief as negatief, om dieselfde waarheid van twee verskillende kante af toe te lig. Die twee kante wat hier gestel word, is naamlik aan die een kant dat ons nie aan onself behoort nie (negatief – kolon 21b), maar dat God ons teen 'n prys gekoop het (positief – kolon 21c). Let verder daarop dat hierdie twee kante van dieselfde waarheid presies parallel georden

is, en wel soos volg: ww. + gen. / ww. + gen. Voortspruitend uit hierdie beginsel, kry ons die opdrag dat ons God met ons liggame moet verheerlik (kolon 22).

5. MAKROSTRUKTUUR VAN 1 KOR. 6:12-20

Wanneer ons dus nou na die totale perikoop (1 Korintiërs 6:12-20) kyk, moet ons sê dat Deel I uit drie kolongroepe bestaan. Elk van hierdie groepe bestaan uit 'n Korintiese spreuk met Paulus se antwoord daarop. Elke volgende antwoord het meer uitgebreid en kompleks geraak en dit kulmineer in kolongroep C, en dan veral in kolon 11: καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ (*en God sal ons opwek deur sy krag*). Grafies kan Deel I derhalwe soos volg voorgestel word:⁴

kola 1-11:

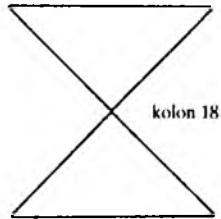

kolon 11

Deel II bestaan weer eens uit drie kolongroepe wat elk 'n beginsel van God bevat, gevolg deur 'n oproep tot die luisteraars gegrond op God se beginsel. In deel II is dit egter nie die laaste kolongroep (F) wat meer uitgebreid is nie, maar wel die middelste kolongroep (E). Verder sien ons ook dat kolongroepe D en F tematies bymekaar aansluit omdat eersgenoemde verklaar dat ons liggame *lede van Christus is* (kolon 12), terwyl laasgenoemde weer verklaar dat ons liggame 'n *tempel* van die *Heilige Gees* is (kolon 21). Kolongroepe D en F omarm dus kolongroep E. Dit is 'n sintaktiese wending in ooreenstemming met antieke retoriek. Binne laasgenoemde kolongroep sien ons weer dat kolon 18 omarm word deur stellings oor God se beginsels en elk van hierdie beginsels word van twee kante af belig. Op hierdie wyse val daar besondere klem op kolon 18 en dus kan ons deel II skematies soos 'n uurglas voorstel:

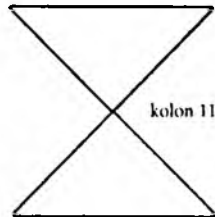
⁴ Vir 'n verduideliking van hierdie modelle, soos wat dit in die semantiek funksioneer, vergelyk Louw (1986:137-138).

kola 12-22:

Maar ook die hele perikoop (1 Korintiërs 6:12-20) kan soos 'n uurglas voorgestel word, met kolon 11 as die wentelpunt in die middel:

kola 1-22:

6. SLOT

Bostaande toon duidelik dat 1 Korintiërs 6:12-20 'n geordende struktuur vertoon. Hierdie analise weêrlê ten volle Héring (1973:47) se uitspraak wanneer hy praat van die "unfinished spontaneous nature of these passages". Voorts, wanneer ons, in terme van hierdie analise Paulus se *demonstrandum* in bogenoemde passasie probeer verduidelik, moet ons deeglik rekening hou met die fokuspunt van Deel I en Deel II.

Ons kan dus sê dat Paulus sy luisteraars vermaan om hulself van hoerery te weerhou (kolon 18) en dat sy grondrede vir hierdie opdrag in die wentelpunt van die perikoop opgesluit lê, naamlik kolon 11, waar Paulus sy luisteraars daaraan herinner dat God hulle liggame gaan opwek. Conzelmann (1981:111) is dus heeltemal reg wanneer hy sê dat

the future raising of the body as providing a standard for our relationship to the body is set over against the Corinthians' enthusiastic anticipation of the resurrection and the conclusion to which this leads them, namely, their demonstration of the devaluation of the body into an earthly thing.

Paulus wys egter vir sy luisteraars daarop dat indien 'n mens die opwekking van die liggaam as vertrekpunt neem, 'n mens juis by die teenoorgestelde konklusie moet uitkom, en dit is dat jy hierdie liggaam rein en skoon moet hou en dat jy jou moet weerhou van alle hoerery. Paulus is dus ook besig om hier 'n nuwe begroning te gee vir sy moreel-etiese opdrag om nie met hoere omgang te hê nie. Sy antwoord lê nie in een of ander filosofiese gedagterigting nie, maar wel in die feit *dat God ons liggaam gaan opwek*. Die Korintiërs se eskatologiese verwagting het hulle aangespoor om die liggaam te verwaarloos en te minag (vgl. Wedderburn, 1981:237-241). Daarteenoor toon Paulus egter aan dat die eskatologiese waarheid dat God die mens se liggaam gaan opwek soos Hy met Jesus gedoen het, die mens veel eerder moet aanspoor om hoerery te ontvlug en God met jou liggaam te verheerlik. Dit lê ten grondslag van Paulus se betoog in Korintiërs 6:12-20.

BIBLIOGRAFIE

- BAILEY, K.E. 1980. Paul's Theological Foundation for Human Sexuality: 1 Cor. 6:9-20 in the Light of Rhetorical Criticism. *Near East School of Theology. Theological Review*, 3:27-41.
- BARRETT, C.K. 1973. A Commentary on the First Epistle to the Corinthians. London : Adam & Charles Black.
- BREED, J.L. 1985. The Church as the "Body of Christ": A Pauline Analogy. *Theological Review*, 6:9-32.
- BRUCE, F.F. 1971. 1 and 2 Corinthians. London : Oliphants.
- BYBEL. 1958. Die Bybel. Kaapstad: Britse en Buitelandse Bybelgenootskap.
- BYRNE, B. 1983. Sinning against One's Own Body: Paul's Understanding of the Sexual Relationship in 1 Corinthians 6:18. *The Catholic Biblical Quarterly*, 45:608-616.
- CHILTON, B.D. 1978. A Fresh Look at 1 Corinthians 6.16f. *New Testament Studies*, 27:125-127.
- CONZELMANN, H. 1981. 1 Corinthians. Philadelphia : Fortress Press.
- DRAPER, J.A. 1987. The Tip of an Ice-berg. The Temple of the Holy Spirit. *Journal of Theology for Southern Africa*, 59:57-65.
- GREEK NEW TESTAMENT. 1968. The Greek New Testament (Ed. by K. Aland et al). New York : United Bible Societies (2nd edition).
- GROENEWALD, E.P. 1980. Die eerste brief aan die Korintiërs. Kaapstad : N.G. Kerk-Uitgewers.

- HÉRING, J. 1973. *The First Epistle of Saint Paul to the Corinthians*. London : The Epworth Press.
- HODGE, C. 1974. *A Commentary on 1 & 2 Corinthians*. London : Billing & Sons Ltd.
- HOLY BIBLE. 1989. *The Holy Bible. New International Version (with concordance)*. (7th South African ed.) Cape Town : Bible Society of S.A.
- KEMPTHORNE, R. 1968. Incest and the Body of Christ: A Study of 1 Corinthians VI. 12-20. *New Testament Studies*, 14:568-574.
- LOUW, J.P. 1986. Teorie en praktyk van semantiese analises met besondere toepassing op die Nuwe-Testamentiese Grieks. Pretoria : Universiteit van Pretoria (Dept. Grieks).
- LOUW, J.P. & NIDA, E.A. 1988. *Greek-English Lexicon of the New Testament*. New York : United Bible Societies.
- MIGUENS, M. 1975. Christ's 'Members' and Sex (1 Cor 6, 12-20). *Thomist*, 39:24-48.
- MURPHY-O'CONNOR, J. 1978. Corinthian Slogans in 1 Cor 6:12-20. *The Catholic Biblical Quarterly*, 40:391-396.
- PARRY, R.J. 1926. *The First Epistle of Paul the Apostle to the Corinthians*. Cambridge : Cambridge University Press.
- RADCLIFFE, T. 1986. 'Glorify God in your Bodies': 1 Corinthians 6, 12-20 as a Sexual Ethic. *New Blackfriars*, 67:306-314.
- SCHNELLE, U. 1983. 1 Kor 6:14. Eine nachpaulinische Glosse. *Novum Testamentum*, 25:217-219.
- WEDDERBURN, A.J.M. 1981. The Problem of the Denial of the Resurrection in 1 Corinthians XV. *Novum Testamentum*, 23:229-241.

Hierdie artikel word met dankbare erkentlikheid opgedra aan prof. J.P. Louw.
Hy het pas afgetree en het 'n groot rol gespeel in my akademiese vorming.

